

	Силабус вибіркового освітнього компонента (ВОК) «БІОГРАФІСТИКА ТА БІОГРАФІКА В ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРІ» Галузь знань: 014 Середня освіта Спеціальність: 014.03 Середня освіта (Історія) Освітня програма: Історія (мова навчання – українська) Рівень вищої освіти: перший (бакалавр) Рік навчання: 2025-2026 Семестр: 3-4.
Структурний підрозділ	Кафедра археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін, історичний факультет
Викладач:	ПІБ: Федьков Олександр Миколайович Посада: професор кафедри археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін Науковий ступінь: доктор історичних наук Вчене звання: професор E-mail: fedkov@kpn.edu.ua Робоче місце: навчальний корпус № 2 (вул. Татарська, 14), кафедра археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін. Профайл викладача: https://kaf-asipd.kpn.edu.ua/?page_id=325 https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=D8VWqGUAAAJ ORCID: https://orcid.org/0000-0003-4835-9445 https://www.facebook.com/san.fedkov
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.kpn.edu.ua/
Статус дисципліни	вбірковий освітній компонент професійної підготовки
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	4 кредити ЄКТС / 120 год.
Мова викладання	Українська
Форми навчання	Очна
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Очікується, що роботи здобувачів будуть їх оригінальними міркуваннями. Відсутність покликань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Списування під час практичних занять, підготовки до них, самостійної та контрольної роботи, заліку заборонені (зокрема, з використанням мобільних пристроїв). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмових роботах здобувачів та фактів списування є підставою для їх незарахування викладачем (незалежно від масштабів плагіату чи обману). Відвідування занять. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом («Положення про організацію освітнього процесу в КНУ імені Івана Огієнка» URL: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view). Якщо здобувач не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0, 1, 2, 3, отримані на навчальних заняттях, виконав завдання самостійної роботи та модульної контрольної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Пропущені заняття здобувач має відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12). Очікується, що здобувачі поступово відпрацьовуватимуть пропущені заняття й завершать цей процес вчасно (до останнього аудиторного заняття з дисципліни). Відпрацювання лекційного заняття передбачає знання здобувачем теоретичних питань плану. Відпрацювання пропущеного практичного заняття передбачає опанування

	теоретичних питань плану заняття. Очікується, що здобувачі не будуть запізнюватися на заняття, а мобільні телефони під час занять використовуватимуть лише з освітньою метою. Під час організації занять з використанням технологій дистанційного навчання очікується, що здобувач працюватиме на заняттях (з використанням платформ для відеоконференцій) з увімкненою вебкамерою. Неформальна/інформальна освіта. У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та/або інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно «Порядку визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)», зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі). URL: https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view
Що будемо вивчати?	Будемо вивчати теоретичні аспекти написання історії родини: джерела сімейного архіву (діловодні документи, етнографічні, зображувальні, особового походження та ін.); архівні документи; генеалогічні, усноісторичні джерела. Розглянемо наукові праці з історії поселення (вулиці, будинку), звідки походять мої предки; дослідження з історії України та історії повсякдення епохи, в яку жили члени моєї родини. Визначимось, в якій формі (наукова стаття, документальна проза, есей, художній твір) опишемо історію своєї сім'ї.
Чому це треба вивчати?	Вивчення цієї дисципліни передбачає ознайомлення здобувачів вищої освіти з біографістикою – напрямом гуманітарних наук, предметною областю якої виступає біографічне знання в історії та культурі, отримання практичних навичок написання біографій.
Яких результатів можна досягнути?	Очікувані результати навчання з дисципліни: ПРН 03 Вміти інтегрувати базові засади філософії у проведенні історичних досліджень. ПРН 11 Вміти розкривати сутність досліджуваної проблематики у навчальних та науково-дослідницьких проєктах з дотриманням академічних умов до їх оформлення.
Як можна використати набуті знання та уміння?	Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів педагогіки, психології, історії, методики викладання історії та характеризується комплексністю й невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти. Дисципліна сприяє формуванню у студентів таких компетентностей: Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК): ЗК 01 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 02 Здатність вчитися і бути сучасно навченим. ЗК 07 Навички використання загальних основ філософії у професійній діяльності. СК 05 Здатність до аналізу та синтезу джерел та наукових відомостей з історії України та краєзнавства для використання у професійній діяльності. Володіння основами наукових досліджень у професійній діяльності. СК 16 Здатність формувати мотивацію учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність.
Зміст дисципліни	Біографістика як напрям гуманітарних досліджень. Біографістика та узагальнення практик із біографічного жанру (біографіки). Біографіка всесвітньої історії. Історія та культура України в біографіях. Художня біографія як літературний жанр. Біографіка: практикум написання есеїв.
Методи навчання	Словесні, наочні методи: лекція, розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, диспут, мозкова атака, робота з першоджерелами, словниками, посібниками, дидактичними матеріалами та іншими джерелами інформації, робота з інтернетними публікаціями та матеріалами вебсайтів, створення й демонстрування презентацій; технології дистанційного навчання.
Інформаційне забезпечення	Література Основна 1. Історична біографіка в Україні: проблеми, завдання і перспективи розвитку досліджень, видавничої та інформаційної роботи : колективна монографія / редкол.: В. І. Попик (відп. ред.) та ін. НАН України, Нац. б-ка України імені В. І. Вернадського. Київ : НБУВ, 2019 364 с. // URL: http://biography.nbu.gov.ua/rating/r2019/txt/g7/6001.pdf (Дата звернення: 30.10.2024)

2. Попик В. І. Біографіка: феномен культури і науки, інформаційний ресурс суспільства / НАН України, Нац. Б-ка України ім. В.І.Вернадського. Київ, 2021. 528 с. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0004201> (Дата звернення: 30.10.2024)
3. Українська біографіка ХХІ століття: мозаїка контекстів і форм. Колективна монографія / Відп. Ред.. В.І.Попик. Київ, 2021 400 с. // URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/42521/1/Stambol_collective_monography_2021.pdf (Дата звернення: 30.10.2024)
4. Валевский А. Л. Основы биографии. Київ: Наукова думка, 1993. 111 с.
5. Голубович И.В. Биография: силуэт на фоне Humanities: методология анализа в социогуманитарном знании. Одесса, 2008. 367 с.
6. Ляшко С. М. Українські біографічні довідкові видання ХІХ– ХХ століття: історичні та теоретико-методичні засади / НАН України, НБУВ ім. В. І. Вернадського НАН України, Ін-т біогр. дослідж. Запоріжжя : Дике Поле, 2010. 288 с.
7. Скарна О. Ю. Особистісне і документальне в мемуарній і біографічній прозі (на матеріалі української літератури кінця ХХ ст.) : автореф. дис. . канд. філол. наук : 10.01.06 / Олена Юрїївна Скарна. Тернопіль, 2007. 20 с.
8. Чижко В. С. Біографічна традиція та наукова біографія в історії і сучасності України. Київ, 1996. 239 с. // URL: http://biography.nbuv.gov.ua/data/vidannya/storonni/chishko_mono.pf (Дата звернення: 30.10.2024)
11. Соціальні трансформації в Україні: пізній сталінізм і хрущовська доба: Колективна монографія / Відп. ред. В. М. Даниленко; ред.-упоряд. Н. О. Лаас. Київ: Інститут історії України, 2014. 697 с. (Серія «3 історії повсякденного життя в Україні»)

Додаткова

1. Баран В. К., Даниленко В. М. Україна в умовах системної кризи (1946–1980-і рр.). Київ: Альтернативи, 1999. 304 с. (Україна крізь віки. Т. 13)
2. Даниленко В. М., Новохатько Л. М. Економіка України в добу десталінізації (1956–1965) // Економічна історія України: Історико-економічне дослідження: в 2 т. / [ред. рада: В.М.Литвин (голова), Г.В.Боряк, В.М.Гесць та ін.]; НАН України, Ін-т історії України. Київ: Ніка-Центр, 2011. Т. 2. С. 406–456.
3. Книга пам'яті України. Хмельницька область: історико-меморіальне багатотомне видання в 10 т. Т. 5 : Місто Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський район. Хмельницький : Поділля, 1995. 672 с.
4. Ковпак Л. Найближча історія: Україна 1945–2000 рр. Київ: Наш час, 2007. 248 с.
5. Рибак І. В. Соціально-побутова інфраструктура українського села (1921–1991 рр.). Кам'янець-Подільський: Абетка, 2000. 304 с.
6. Федьков О., Глушковецький А. Пантелеймон Блонський – український соціал-демократ із Поділля та селянство на початку ХХ ст. . // Український селянин. Збірник наукових праць / за ред. А. Г. Морозова. Черкаси: Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького, 2016. Вип. 23. С. 62–68.
7. Федьков О. Діяльність соціал-демократа Юрія Ларіна в Україні у 1906–1907 рр.: екстремальна біографія // Український історичний журнал. 2022. № 3. С. 176–193. / URL: http://uhj.history.org.ua/cgi-bin/uhj/jrn.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=uhj&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=UIJ_2022_3_15 (Дата звернення: 30.10.2024)
8. Федьков О. М. Йосип Зновіцький та інші: новоушицькі кадети в 1905–1907 роки // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Історичні науки. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2020. Т. 30: До 70-річчя від дня народження академіка Валерія Смоля. С. 274–285. / URL: <http://praci-history.kpnu.edu.ua/article/view/190388/190227> (Дата звернення: 30.10.2024)
9. Федьков О. Соціальна історія селянської сім'ї Пелагії Федькової (середина 1940-х – 1950-ті рр.). // Український селянин. 2024. Вип. 31. С. 114-125. URL: <https://ukr-seliany-njournal.cdu.edu.ua/article/view/5190/5431> (Дата звернення: 30.10.2024)
10. Федьков О. Український соціал-демократ Петро Канівець: революційна

	діяльність та її правові аспекти (1890-ті – 1905 р.) // Укр. історичн. журнал. 2024. № 1. URL: http://uhj.history.org.ua/cgi-bin/uhj/jrn.exe?I21DBN=EN&P21DBN=uhj&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta_en&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=UIJ_2024_1_5 (У співавторстві) (Дата звернення: 30.10.2024)									
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Лекційні заняття (20 год.), практичні заняття (20 год.), самостійна робота (80 год.)									
Система оцінювання результатів навчання	Увесь навчальний курс оцінюється в 100 балів. В поточне оцінювання включається: практичні заняття – 60 балів, модульна контрольна робота (написання есею – 40 балів).									
	<table border="1"> <tr> <td colspan="2">Поточний і модульний контроль – 100 балів</td> <td>Сума балів</td> </tr> <tr> <td>Поточний контроль</td> <td>МКР</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>60</td> <td>40</td> <td></td> </tr> </table>	Поточний і модульний контроль – 100 балів		Сума балів	Поточний контроль	МКР	100	60	40	
	Поточний і модульний контроль – 100 балів		Сума балів							
Поточний контроль	МКР	100								
60	40									
Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях	Оцінювання на практичних заняттях відбувається за 12-бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка». Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях рівний 12. <i>1 бал:</i> Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності. <i>2 бали:</i> Здобувач вищої освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спроби розповісти суть заданого матеріалу, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності. <i>3 бали:</i> Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості узагальнення. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності. <i>4 бали:</i> Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний певною мірою відтворити його; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності. <i>5 балів:</i> Здобувач вищої освіти знає половину навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; робить прості узагальнення але окремі висновки не логічні, не послідовні. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності. <i>6 балів:</i> Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання, користуватися додатковими джерелами. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності. <i>7 балів:</i> Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок; вміє самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовує термінологію; здатен скласти таблиці, схеми. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності. <i>8 балів:</i> Знання здобувачем вищої освіти досить повні, він достатньо вільно застосовує вивчений матеріал; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності. <i>9 балів:</i> Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно									

	опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності. <i>10 балів:</i> Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності. <i>11 балів:</i> Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний самостійно вивчити матеріал; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності. <i>12 балів:</i> Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Поточний контроль	Усне опитування, письмовий експрес-контроль, виступи здобувачів при обговоренні питань практичного заняття, виконання аналітичних завдань, написання есею
Підсумковий контроль	Залік
Локація	Згідно з розкладом (https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/)